

írók legnagyobb része meg sem kísérelte, hogy önállóan járjon a maga útján, hanem egyszerűen szabadon fordították az idegen műveket vagy bizonyos helyi viszonyokhoz való alkalmazkodással válogattak az idegen művek módszertani ötleteiből s csak igen kevesen kísérelték meg, hogy egyéni, eredeti gondolatokat termeljenek ki.

A munka mindvégig szerzőjének széleskörű olvasottságát és a forrás-művek alapos tanulmányozását bizonyítja. Nyelvhasználata azonban néha következtelen, néha nem szerencsés. Magyarországon »luteránus« egyház nincs és a »Miatyánk« nem úri imádság, sem nem »az Uri ima« (31. lap.).

A munkát egyébként minden teológus, lelkész és tanító figyelmébe melegen ajánlom.

Hüttl. Armin.

Dr. Hanns Baur: Intuitiv diagnosztika. Németből fordította és lényegesen bővítette *dr. Weninger Antal*. Előszóval ellátta báró *dr. Korányi Sándor*. Budapest, 1940. 82 lap.

Orvosok számára készült könyvecske, de célzata és gyakorlatiassága miatt pedagógiai tekintetben is gondolatkeltő. A mélydiagnosztika (Röntgen, Wassermann, elektrokardiográfia, bakterológia, stb.) jelentőségének elismerése mellett a felületi, intuitív diagnosztika (testalkat, arckifejezés, testtartás, bőrszín, mozgások, beszéd, szem, stb.) fontosságát hangsúlyozza. A gondolat kétségtelenül helyes, mert sürgős esetekben az orvosnak nincs ideje analitikus, kvantitatív és laboratóriumi vizsgálatokra. Másfelől a mélydiagnosztika kellő idő esetén is csak akkor érheti el a kívánt eredményt, ha a betegség mellett figyelembe veszi magát a beteget is. A két eljárás tehát lényegileg egyenértékű és együttes alkalmazás esetén valóban reális diagnózist ad.

Ugyanez a helyzet az iskolában is. Itt a mélydiagnosztika a tantárgyak szerinti elbírálás, az osztályozás, amely általánosságban jól megfelel a valóságnak, de mégis egyoldalú, mert főleg az értelmet (tárgyszeret, felfogó- és ítélőképeség, érdeklődés és figyelem, kifejezőképeség, stb.) bírálja és nem mutatja azokat az egyéni sajátosságokat (fejlépés, egyéni politika, kezdeményezőképeség, megbízhatóság, szívósság, gyakorlatiasság, stb.), amelyek döntően befolyásolják az életben való érvényesülést. A Rendtartás és az Utasítások csökkenteni igyekeznek az elbírálásnak ezt a fogyatékoságát (v. ö. Általános Utasítások, Bp. 1939. 187. I. és Rendtartás, Bp. 1938. 76—78. II.), de a kérdést gyökeresen csak az intuitív diagnosztika bevezetése oldhatná meg. Az iskolában ez a diagnosztika a neveléstani (pedagógiai) elbírálást jelentené, mely a mostani tantárgyak szerinti oktatástani (didaktikai) elbírálással párhuzamosan alkalmazva bizonyára közelebb hozná a közoktatást az élet iskolájához.

Arday Pál.

Hans Wichmann: Vormilitärische Ausbildung in Frankreich, Italien und der Sowjetunion. (Veröffentlichung des Instituts für allgemeine Wehrlehre der Friedrich-Wilhelms-Universität Berlin. 5. füzet.) Hamburg, 1938. 109 lap.

Ez a munka kapóra jön: hiszen világszerte legkomolyabban foglalkoznak az ifjúság katonai kiképzésével, »amelynek feladata a véderőnek katonai-